

คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพ
การจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน*

QUALITIES OF A DESIRABLE ACCOUNTANT IN THE DIGITAL AGE
THAT AFFECT QUALITY OF FINANCIAL STATEMENT PREPARATION
OF SMEs IN THE SOUTHERN ANDAMAN REGION

นิรมล คชแก้ว

Niramon Kotchakaew

ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์

Titaporn Sincharoonsak

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Sripatum University

E-mail: niramonkrujoy@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ 2) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ และ 3) ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงิน ของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเป็นวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้บริหารธุรกิจ SMEs เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ได้จำนวน 400 ราย โดยแบ่งชั้นเทียบตามสัดส่วน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ 2) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการจัดทำงบการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความสามารถเข้าใจได้ 3) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านภาษา มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านความทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

* Received April 19, 2022; Revised May 30, 2022; Accepted June 25, 2022

ระดับ 0.01 และคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านภาษา มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ และด้านความทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: คุณสมบัติของนักบัญชี, ยุคดิจิทัลที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพ, ธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน

Abstract

The objectives of this research article were to: 1) study opinion levels regarding desirable qualifications of accountants in the digital era as affecting quality of financial statement preparation based on SMEs (Small and Medium Sized Enterprises) in the southern Andaman region; 2) study opinion level of quality appertaining to the formation of financial statements based on SMEs in the southern Andaman region and 3) To study the various desirable qualifications of professionals from the accounting industry, particularly accountants, in the digital era that influence the quality of the formation appropriate to financial statements based on SMEs in the southern Andaman region. The samples were selected using Taro Yamane data used and presented in this study. It was compiled using a questionnaire from 400 SMEs business executives from the southern Andaman region. Descriptive statistics was utilized for this study, using measurements such as mean and standard deviation. Furthermore, Inferential statistics was also applied, including multiple regression analysis. The results show that 1) The qualification with the highest average was professional ethics as assessed by the opinion levels in regards to the desirable qualifications of accountants in the digital era as a whole. 2) The qualification with the highest average was profound understanding as assessed by opinion level of quality appertaining to the formation of financial statements and 3) The hypothesis testing outcome with statistical significance at the 0.01 level, concluded that the desirable qualities of professionals from the accounting industry, particularly accountants in the digital era, that influenced the quality of the formation appropriate to the financial statements based on SMEs in the southern Andaman region are as follows; a) Knowledge and competence dealing with the accounting

profession b) Knowledge and competence in technology c) Individual characteristics such as professional ethics, organizational management, interpersonal collaboration and communication, and lastly language.

Keywords: Accountant Qualifications, the digital age that influences quality, SMEs in the Southern Andaman Coast

บทนำ

ในปัจจุบันเศรษฐกิจทั่วโลกได้ก้าวเข้าสู่ยุค “ดิจิทัล” เป็นยุคเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านการปกครองเมือง ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการค้าธุรกิจต่าง ๆ ทำให้ทุกอาชีพล้วนต้องปรับตัวให้ทันสมัย ทุกธุรกิจจะต้องแข่งขันกันด้วยความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการติดต่อสื่อสาร การค้นหาข้อมูลวิเคราะห์ให้ก้าวทันเหตุการณ์ทุกอย่าง ซึ่งต้องรวดเร็วและแม่นยำมากขึ้น ซึ่งรัฐบาลได้ผลักดันนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลให้เกิดขึ้นอย่างเต็มรูปแบบ โดยแนวคิดหลักของนโยบาย คือ ต้องนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าไปเสริมศักยภาพของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐบาล ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตลอดจนต้องนำไปเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นธุรกิจที่สำคัญของประเทศไทยให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ (อาศิรา ราชเวียง, 2560)

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมถือเป็นเส้นเลือดใหญ่ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เติบโต เนื่องด้วยจำนวนกิจการที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ซึ่งมีฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีศักยภาพสูง โดยเฉพาะทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงติดอันดับโลก โดยมีปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ คือ ความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของมรดกธรรมชาติในพื้นที่ ที่มีความสวยงามตั้งแต่ท้องทะเลถึงภูเขาสูง มีศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายตามประวัติศาสตร์ความรุ่งเรืองในอดีตที่มีการผสมผสานทางอารยธรรมระหว่างพุทธ-พราหมณ์-จีน-อิสลาม ซึ่งสามารถสร้างรายได้หลักจากนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงส่งผลให้เกิดการแข่งขันกันสูงในธุรกิจประเภทเดียวกัน ดังนั้นผู้ประกอบการในปัจจุบันจึงได้หันมาให้ความสำคัญกับนวัตกรรมมากขึ้น เพราะนวัตกรรมเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสร้างความสำเร็จด้านการลงทุน ผู้ประกอบการเป็นผู้สร้างนวัตกรรม และนวัตกรรมจะช่วยให้ธุรกิจเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage) ซึ่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อโครงสร้าง

องค์กร และการบริหารจัดการ รวมทั้งนักบัญชีที่เทคโนโลยีเข้ามามีผลต่อการดำเนินธุรกิจและการจัดทำรายงานทางการเงินเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม (อาศิรา ราชเวียง, 2560) เทคโนโลยีระบบอัตโนมัติ (Robotic Process Automation) และเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytical tools) ถูกนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการรายงานทางการเงิน นักบัญชีจะไม่ทำงานเพียงการบันทึกข้อมูล Bookkeeping แต่จะต้องเป็นนักวิเคราะห์ข้อมูลการเงินและข้อมูลธุรกิจ เพื่อทำหน้าที่เป็น “คู่คิดนักธุรกิจ” (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2562)

ด้วยเหตุนี้บทบาทและคุณสมบัติของนักบัญชีจึงเปลี่ยนแปลงไป นักบัญชีในยุคก่อนถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้วยการบันทึกบัญชี วางระบบบัญชี จัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้วส่งข้อมูลบัญชีให้กับผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป แต่สำหรับนักบัญชีในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีการขยายบทบาทออกไปจากความรับผิดชอบเดิม ไปสู่บทบาทที่ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรมากขึ้น โดยนักบัญชีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจดิจิทัลให้มากยิ่งขึ้นเพื่อจะก้าวทันข้อมูลตาม กระบวนการทำงานขององค์กร ความพร้อม ด้านวิชาชีพ ด้านกฎหมาย ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งจะทำให้ นักบัญชีต้องมีบทบาทและคุณสมบัติเพิ่มมากขึ้นทั้งในด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร การนำเทคโนโลยี ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้กับงานบัญชี รวมทั้งการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลที่มีส่วนช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร ด้วยเหตุนี้คุณสมบัตินักบัญชีในยุคดิจิทัล จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สถานประกอบการต้องการ (ณัชชา คล้ายสุบรรณ, 2562)

จากเหตุผลดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงคุณสมบัติของนักบัญชีในยุคดิจิทัลตามความต้องการของสถานประกอบการ เพื่อที่จะได้นำข้อมูลดังกล่าว ไปใช้พัฒนานักบัญชีให้มีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการในยุคดิจิทัลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน
3. เพื่อศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงิน ของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน เป็นวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จำนวน 133,390 ราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.), 2564) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัย คือ ผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร (Taro Yamane, 1973) ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน แต่เพื่อป้องกันความผิดพลาดและความคลาดเคลื่อน จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ จำนวน 400 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นเทียบตามสัดส่วนของจำนวนธุรกิจ SMEs และคัดเลือกธุรกิจ SMEs แต่ละจังหวัดตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (ธานินทร์ ศิลป์จาร, 2560)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสอบถามดังกล่าวนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นเพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยค่าความเชื่อมั่นที่ได้จากการทดสอบ เท่ากับ 0.984

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation)

4. การทดสอบสมมติฐานคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามหรือไม่ โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) คือ การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) แบบ Enter

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน

ตารางที่ 1 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี	4.33	0.60	มากที่สุด
ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี	4.28	0.58	มากที่สุด
ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล	4.45	0.56	มากที่สุด
ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	4.55	0.60	มากที่สุด
ด้านการบริหารจัดการในองค์กร	4.35	0.63	มากที่สุด
ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	4.48	0.53	มากที่สุด
ด้านภาษา	3.96	0.82	มาก
โดยรวม	4.34	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.60) รองลงมา คือ ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.53) และน้อยที่สุด คือ ด้านภาษา ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.82)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน

ตารางที่ 2 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ ฝั่งอันดามัน โดยรวมและเป็นรายด้าน

ผลการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	4.33	0.62	มากที่สุด
ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	4.52	0.59	มากที่สุด
ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้	4.30	0.63	มากที่สุด
ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้	4.47	0.63	มากที่สุด

ผลการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านความทันเวลา	4.44	0.60	มากที่สุด
ด้านความสามารถเข้าใจได้	4.54	0.56	มากที่สุด
โดยรวม	4.43	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการจัดทำงบการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความสามารถเข้าใจได้ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.56) รองลงมา คือ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.59) และน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.63)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน

ตารางที่ 3 การทดสอบหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation)

	A	B	C	D	E	F	G	H
A	1	.688**	.763**	.581**	.682**	.682**	.718**	.770**
B		1	.695**	.625**	.649**	.639**	.584**	.748**
C			1	.734**	.651**	.704**	.538**	.794**
D				1	.567**	.674**	.356**	.745**
E					1	.623**	.595**	.687**
F						1	.510**	.681**
G							1	.629**
H								1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า พบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ด้านการบริหารจัดการในองค์กร ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และด้านภาษา มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน

4. ผลการทดสอบสมมติฐานคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน

ตารางที่ 4 การทดสอบอิทธิพลของคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

	Beta	t	Sig.
(Constant)		.272	.785
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี	.328	6.239	.000**
ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี	.192	4.497	.000**
ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล	-.012	-.237	.813
ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	.212	4.896	.000**
ด้านการบริหารจัดการในองค์กร	.139	3.402	.001**
ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	-.027	-.638	.524
ด้านภาษา	.179	4.409	.000**

R Square = .720, F-value = 143.759, p-value = .000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านภาษา มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 5 การทดสอบอิทธิพลของคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

	Beta	t	Sig.
(Constant)		4.126	.000**
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี	.292	4.905	.000**
ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี	.038	.778	.437
ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล	.140	2.412	.016
ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	.478	9.747	.000**
ด้านการบริหารจัดการในองค์กร	-.174	-3.756	.000**
ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	-.014	-.282	.778
ด้านภาษา	.144	3.124	.002**

R Square = .641, F-value = 100.076, p-value = .000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 พบว่า คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านการบริหารจัดการในองค์กร มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจ้างงานการเงินของธุรกิจ SMEs ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 6 การทดสอบอิทธิพลของคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลกับคุณภาพการจ้างงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้

	Beta	t	Sig.
(Constant)		-1.421	.156
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี	.099	1.785	.075
ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี	.344	7.631	.000**
ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล	.106	1.960	.051
ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	.180	3.936	.000**
ด้านการบริหารจัดการในองค์กร	.044	1.016	.310
ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	.088	1.953	.052
ด้านภาษา	.132	3.075	.002**

R Square = .690, F-value = 124.394, p-value = .000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 6 พบว่า คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านภาษา มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจ้างงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 7 การทดสอบอิทธิพลของคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลกับคุณภาพการจ้างงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้

	Beta	t	Sig.
(Constant)		3.829	.000**
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี	.162	2.348	.019
ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี	-.025	-.448	.654
ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล	.150	2.232	.026
ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	.394	6.932	.000**
ด้านการบริหารจัดการในองค์กร	.085	1.585	.114
ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	-.091	-1.612	.108
ด้านภาษา	.179	3.356	.001**

R Square = .519, F-value = 60.525, p-value = .000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 7 พบว่า คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพและ ด้านภาษา มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 8 การทดสอบอิทธิพลของคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความทันเวลา

	Beta	t	Sig.
(Constant)		2.277	.023
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี	.160	2.675	.008**
ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี	.204	4.191	.000**
ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล	.264	4.514	.000**
ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	.218	4.408	.000**
ด้านการบริหารจัดการในองค์กร	.061	1.319	.188
ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	-.059	-1.213	.226
ด้านภาษา	.086	1.857	.064

R Square = .637, F-value = 98.083, p-value = .000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 8 พบว่า คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล และด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 9 การทดสอบอิทธิพลของคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความสามารถเข้าใจได้

	Beta	t	Sig.
(Constant)		5.637	.000**
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี	-.144	-2.176	.030
ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี	.163	3.036	.003**
ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล	.429	6.648	.000**
ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	.108	1.978	.049
ด้านการบริหารจัดการในองค์กร	.227	4.414	.000**
ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	.003	.048	.962
ด้านภาษา	.067	1.312	.190

R Square = .557, F-value = 70.297, p-value = .000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 9 พบว่า คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล และด้านการบริหารจัดการในองค์กร มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความสามารถเข้าใจได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดทำงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านการบริหารจัดการในองค์กร ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี และน้อยที่สุด คือ ด้านภาษา สอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฏฐา คล้ายสุบรรณ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านการบัญชีการเงินและวิชาที่เกี่ยวข้อง และทักษะทางปัญญามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ณัฏฐา คล้ายสุบรรณ, 2562) และสอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจนา มงคลนิพัทธ์ และนิตยา มณีนาถ พบว่า คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์มีความต้องการนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านคุณค่าทัศนคติ และจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด (กาญจนา มงคลนิพัทธ์ และนิตยา มณีนาถ, 2559) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ กัญฐณา ดิษฐ์แก้ว และคณะ พบว่า ระดับคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชีและด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (กัญฐณา ดิษฐ์แก้ว และคณะ, 2559)

2. ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการจัดทำงานการเงินโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความสามารถเข้าใจได้ รองลงมา คือ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ สิริพรรณ โกมลรัตน์มงคล และพิเชษฐ์ โสภางษ์ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพเสริมของรายงานทางการเงินของรัฐวิสาหกิจในประเทศไทยด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้อยู่ในระดับมากที่สุด (สิริพรรณ โกมลรัตน์มงคล และพิเชษฐ์ โสภางษ์, 2563) และสอดคล้องกับ พัชรทิศา นวลละออง พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงินของนักบัญชีในกรมสรรพสามิตด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ (พัชรทิศา นวลละออง, 2562)

3. คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านภาษา มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านความทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านภาษา มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ และด้านความทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับการศึกษาของ กัญญาพร จันทรประสิทธิ์ ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพนักบัญชียุคดิจิทัลของสถานประกอบการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า คุณสมบัตินักบัญชียุคดิจิทัล ด้านจริยธรรมและทัศนคติมีผลต่อประสิทธิภาพนักบัญชียุคดิจิทัลของสถานประกอบการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (กัญญาพร จันทรประสิทธิ์, 2562) และสอดคล้องกับการศึกษาของ กานดา แซ่หลิว พบว่า ศักยภาพทางการบัญชีของนักบัญชีด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านเจตคติ มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานโดยรวมของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ (กานดา แซ่หลิว, 2560)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ปรากฏผลดังนี้ 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และน้อยที่สุด คือ ด้านภาษา 2) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการจัดทำงบการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความสามารถเข้าใจได้ รองลงมา คือ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม และน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ 3) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 3.1) คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านภาษา มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3.2) คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถใน

วิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านการบริหารจัดการในองค์กร มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3.3) คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านภาษา มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3.4) คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพและด้านภาษา มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3.5) คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล และด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3.6) คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยี ด้านลักษณะเฉพาะบุคคล และด้านการบริหารจัดการในองค์กร มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ด้านความสามารถเข้าใจได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ผลการวิจัยสามารถนำไปพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาที่ทันสมัยให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบันตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาขีดความสามารถของนักบัญชี ในเรื่องของคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ในด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านภาษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2562). ก้าวทันมิติใหม่การบัญชียุคดิจิทัล กรมพัฒนาฯ เร่มเสริมแกร่งผู้ประกอบการธุรกิจสำนักงานบัญชี...รับการเปลี่ยนแปลง. เรียกใช้เมื่อ 20 กันยายน 2564 จาก https://www.dbd.go.th/news_view.php?id=469414025
- กัญญาพร จันทรประสิทธิ์. (2562). ประสิทธิภาพนักบัญชียุคดิจิทัลของสถานประกอบการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบัญชี. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- กัญธนา ดิษฐ์แก้ว และคณะ. (2559). คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก. เรียกใช้เมื่อ 24 กันยายน 2564 จาก <http://ojslib3.buu.in.th/index.php/business/article/view/5854>
- กาญจนา มงคลนิพัทธ์ และนิตยา มณีนาถ. (2559). คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย. เรียกใช้เมื่อ 24 กันยายน 2564 จาก <http://repository.rmutr.ac.th/bitstream/handle/123456789/400/Fulltext.pdf?sequence=1>
- กานดา แซ่หลิว. (2560). ศักยภาพทางการบัญชีมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบัญชี. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ณัฏฐา คล้ายสุบรรณ. (2562). คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในยุคดิจิทัล. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธานินทร์ ศิลป์จาร. (2560). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. กรุงเทพมหานคร: บิซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- พัชรทิศา นวลละออง. (2562). ผลกระทบของความรู้ความสามารถและสมรรถนะหลักของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงิน: กรณีศึกษานักบัญชีในกรมสรรพสามิต. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.). (2564). รายงานสถานการณ์ SME. เรียกใช้เมื่อ 23 กันยายน 2564 จาก https://www.sme.go.th/upload/mod_download/download-20210825103143.pdf
- สิริพรรณ โกมลรัตน์มงคล และพิเชษฐ์ โสภางษ์. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน, 26(2), 46 -60.
- อาศิรา ราชเวียง. (2560). อนาคตผู้ประกอบการในยุค 4.0. วารสารวิจัยและพัฒนาโลกลองกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 12(2), 79-88.
- Taro Yamane. (1973). Statistics : An Introductory Analysis. (3 ed.). New York: Harper and Row Publications.